

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Honore, Dignis Vel Indignis, Jvste Vel Inivste, Deo
Semper Jvstissimo, Dato, Negato, Violato**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1650

§. 2. Seruos dominis suis honore[m] debere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48689)

Plutarcho, perinde faciunt, ac si quis itinere malit ducere cæcum, quàm sequi videntem, & viæ gnarum. Itaq; vir uxorem debet diligere, vxor virum vereri. Sic S. Pauli, & verò etiam S. Petri suprâ citato præcepto fiet satis; sic coniugium erit honoratum. Vt enim corpus nihil potest absq; animo, neq; animus rectè valet, nisi corpore incolumi, ita inter uxorem & maritum, nisi sit honor & amor, non est coniugium, sed tormentum. Fusè de hoc argumento egit in tractatu de faustis & infauis matrimonijs.

§. II.

Servos dominis suis honorem debere.

5. Quemadmodum Apostolus iubet mulieres viris suis subditas esse, sicut Domino, ita Ephes 6, & servis dicit: *Servi obedite dominis carnalibus, cum timore & tremore in simplicitate cordis vestri, sicut Christo, non ad oculum seruientes, quasi hominibus placentes, sed ut seru Christi, facientes voluntatem Dei ex animo cum bona voluntate seruientes, sicut Domino non hominibus, scientes quoniam unusquisque quodcumque fecerit bonum, hoc recipiet à Domino, siue seruus, siue liber. Et vos domini eadem facite illis, remittentes minas: scientes, quia*

benefactorib. rerum peritis, amicis debitus. 137

quia & illorum & vester Dominus est in calis:

& personarum acceptio non est apud eum. Ea-

dem repetit ad Colossenses scribens. Hono-

rant ergo dominos Serui, dum eis cum ti-

more seruiunt. D. Hieronymus tradit, sub

initia fidei Christianæ, multos, cum audi-

rent se vocari ad libertatem Christianam,

putasse per eam solui à vinculo seruitutis;

sicut, priore sæculo, putarunt rustici in Ger-

mania, seruilem adhuc, vt dicitur, capil-

lum præ se ferentes, quos tam in suam,

quàm in dominorum perniciem ad rebellio-

nem accendit & armauit Lutherus; ita vt

ex eis cæsa sint centum millia. Quem erro-

rem dudum euertit Concilium Gangrense

hoc decreto: *Si quis seruum diuini cultus,*

aut aliquo religionis prætextu doceat contemne-

re dominum, & recedere à seruitute, non autem

in bona voluntate & omni honore seruire domi-

nis suis, anathema esto. Ait autem S. Paulus,

Serui obedite dominis carnalibus (seu sæculari-

bus) cum timore & tremore, vt seruilis con-

ditio exigit; immò quia Christus in iudicio

huius obedientiæ à vobis rationem exiget;

vnde ad Colossenses addit, timentes Deum,

obedite. Nec obedientiam tantùm exigit,

sed obedientiam simplicem, non fraudu-

Coloss 3.
22.

S. Hieron.
in ep. ad
Ephes.

Concil.
Gangrés.
can. 3.

Col. 3. 22.

Plato di-
al. 8. de
legibus.

Gen. 37.
& 39.

Tit. 2. 9.

lentam; & sicut Christo, non fictè, non coactè ut serui Gentiles faciunt plerumque, de quibus Plato scribit: *Nil in animo seruiente integrum est, nec quidquam seruorum generi est credendum, quod & sapientissimus Poëta testatur, cum sic ait: Dimidium mentis Iuppiter illis aufert, qui seruituti subiecti sunt.* Fides Christi hanc barbariem emendat; ut dici possit, quod Plato ibidem habet: *Multi iam serui sunt meliores ad omnem virtutem fratribus & filiis, qui domos, & rem dominorum omnem, ipsosq; dominos seruant.* Qualis seruus fuit Pharaonis Ioseph Patriarcha in Ægypto, venditus à fratribus, & S. Paulinus Nolanus, qui se ipsum Wandalis, pro viduæ filio, tradidit in seruitutem, pium & fortem spiritum seruili nomine includens. Ob candidos mores ac sinceritatem, Romani veste candida donabant seruum, cum eum in libertatem assererent; tenentesq; caput eius dicebant: *Hunc hominem liberum esse volo, & mittebant eum manu sua.* Tales seruos, ob mores quò minùs expectatos, hoc laudabiliores, saltem post hanc vitam, DEVS quoque manu mittet. Vult itaque & alibi Apostolus *seruos dominis subditos esse, in omnibus placentes, non contradicentes, non fraudantes; sed*

benefactorib. rerum peritis, amicis debitus. 139

sed in omnibus fidem bonam ostendentes, ut do-
ctrinam Saluatoris nostri Dei ornent in omni-
bus. Vel Comicum audi:

Qui hero suo seruire vult, bene seruit ser-
uitutem, Plaut. in
Perfa,

Na adepol illum multa in pectore suo collo-
care oportet,

Quae hero placere censeat presenti atq; ab-
senti.

§. III.

Quo modo tractandi sint serui, ut Dominos suos
honorent?

Multa hinc possent exempla recenseris ho-
noris, quem serui dominis suis obtulerunt;
ego quonia dominus domino, & seruus ser-
uo praestat, vnicum apponam de Urbini Pano-
pionis seruo. Qui cum ad dominum proscri-
ptum occidendum domesticorum indicio certio-
res factos milites in Reatinam villam venisse
cognosset, commutata cum eo veste, permutato
etiam annulo, illum postico clam emisit, se au-
tem in cubiculum ac lectulum recepit, & ut
Panopionem occidi passus est. Breuis huius facti
narratio, sed non parua materia laudationis.
Nam si quis ante oculos ponere velit subitum
militum accursum, conuulsa claustra, minacem
vocem, truces vultus, fulgentia arma; rem-

vera